

Verdachte praktijken: Als vrijmetselaar wordt de Rotterdamse burgemeester Oud belachelijk gemaakt. De Duitse bezetter behangt hem in de zomer van 1941 met schootsvel en pentagram.

→ geen beunhaas is maar ingewijd op het niveau van leerling, gezelschap of meester.

Ook hangt een deel van de slechte naam van de vrijmetselarij, verrassend genoeg, juist samen met die progressieve en vooruitstrevende rol van de vrijmetselarij in de achttiende eeuw. Vrijmetselaars en hun symbolen spelen een grote rol bij de Franse revolutie die als leus vrijheid, gelijkheid en broederschap heeft. De conservatieve krachten in Europa, zoals een groot deel van de adel en de katholieke kerk, bestrijden in deze tijd de loges. Het is zeker dat een aantal actieve tegenstanders van de vrijmetselarij ervan overtuigd waren dat zij de duivel zelf bevechten en dat de loges de meest uitgesproken vijanden van de godsdienst herbergen.

Voor de Nederlandse vrijmetselarij is de komst van de Duitse bezetters een dieptepunt. De nazi's ontbinden de loges direct en houden stevig huis in het

Haagse Ordegebouw. Burgemeester Oud van Rotterdam wordt belachelijk gemaakt met de symbolen van vrijmetselarij. De Duitsers zijn ervan overtuigd dat de vrijmetselarij onderdeel is van een wereldwijd netwerk, dat informatie en opdrachten doorseint via radiozenders. Net als eerder bij de Roomse kerk, ligt bij de Duitsers de angst voor een samenzwering van vrijmetselaars en joden dicht bij elkaar. De eerste Duitse vragen zijn: 'Is uw grootmeester Joods? Hoeveel Joden zijn er in het bestuur en onder de leden?' Het antwoord is dan: 'Dat weten wij niet. Want wij houden geen administratie bij van het ras en de geloofsovertuigingen van onze leden.' De grootmeester Hermannus van Tongeren is in 1941 omgekomen in het concentratiekamp Sachsenhausen. „Als je daarbij bedenkt dat de vrijmetselaar symbolisch bouwt aan de tempel van de joodse koning Salomon”, zegt conservator Kwaadgras, „is zo'n loge in het denken van antisemieten nog eens extra verdacht.”

Net als eerder bij de Roomse kerk, ligt bij de Duitsers de angst voor een samenzwering van vrijmetselaars en joden dicht bij elkaar.

Tegenwoordig speelt bijvoorbeeld Dan Brown's boek *De Da Vinci Code* in op de geheimzinnigheid. De orde zou een 'schat' of een 'geheim' bewaren, dat nog van de tempelridders, die ooit als monniksoldaten meededen aan de kruistochten, afkomstig is. We weten dat een aantal van deze tempeliers, nadat ze door de Franse koning waren verjaagd, is gevlucht naar Roslyn Chapel in Schotland. Daar wonen – lang daarna – veel vrijmetselaars. De tempeliers hebben zich volgens het boek een paar eeuwen schuil gehouden om als vrijmetselaar weer in de openbaarheid te komen. Hun vermaarde schat zou onder Roslyn Chapel begraven zijn. Daar is nog naar geboord, maar er is geen geld of goud gevonden.

De ware schat ligt veel dichterbij. „Een vrijmetselaar bouwt aan zichzelf,” licht conservator Kwaadgras toe: „Hij werkt als steenhouwer die een ruwe steen bewerkt. Onder het motto 'Ken U zelve' bewerkt hij zichzelf tot een kubieke steen om die te kunnen inpassen in het grote bouwwerk in de tempel. Of anders gezegd: in de wereld.”

Of zoals Diederik van Rossum, de huidige Grootmeester van het Groot-oosten zegt: „Als de vrijmetselarij één geheim heeft, is het dat ze in staat is gebleken haar eigenheid te bewaren in tweeënhalve eeuw van zulke heftige veranderingen. In de logerituelen liggen spirituele en morele waarden besloten. Het werk met symboliek en ritueel heeft dubbele betekenis, want het moet ook betekenis hebben in de maatschappij. De passer en de winkelhaak van de bouwmeester zijn nu symbool: ze dragen bij aan de bouw van een samenleving waarin plaats is voor ieders overtuiging”

Voor zover bekend hebben de huidige Oranjes geen belangstelling meer voor de beweging. Misschien omdat de echte elite hier niet meer samenkomt. Misschien omdat de ware geheimen van de vrijmetselaars na eeuwen hun weg naar het hart van de regering hebben gevonden: vrijheid van denken, vrije meningsuiting, democratie, verdraagzaamheid en respect. In de kleine zaal van het museum dat Paleis 't Loo nu is, vergaderen geen prinses en regenten meer. Aan het Alziend Oog van de Oranjes trekken nu burgers van alle standen voorbij. ■

globalist quiz

Wie weet het antwoord?

Oliewinsten om de VN gesmeerd te laten lopen?

Oliemaatschappijen boeken recordwinsten terwijl er – gezien de ernstige crises, van Afghanistan tot Irak en van Sudan tot Libanon – meer vraag is naar VN-operaties dan ooit tevoren. De vraag luidt: hoeveel jaar zouden de huidige VN-operaties gefinancierd kunnen worden met de winsten die 's werelds zes grootste oliemaatschappijen in 2005 gemaakt hebben?

A. 1 / B. 2 / C. 4 / D. 8

A. 1 is niet het juiste antwoord.

Vanaf 2006 verbruikt de VN voor al zijn operaties – met inbegrip van de kosten die verbonden zijn aan het functioneren van het VN-secretariaat in New York, de vredesmissies overal ter wereld en het geld dat aan diverse programma's wordt besteed – een jaarlijks budget van € 11,03 miljard. Zelfs de oliemaatschappij die in 2005 de op drie na hoogste winst maakte, het Franse Total met € 11,17 miljard, boekte winsten die hoger lagen dan het bedrag dat nodig is om de hele VN een heel jaar draaiende te houden.

B. 2 is niet het juiste antwoord.

De oliemaatschappij die wereldwijd gezien in 2005 de grootste winst maakte was het in Irving, Texas gevestigde ExxonMobil, dat vorig jaar een winst boekte van € 26,5 miljard – of € 316.000 per werknemer. Deze winst zou voldoende zijn om de operaties van de VN gedurende een periode van ongeveer tweeënhalve jaar te financieren. Van het jaarlijkse budget van de VN (€ 11,03 miljard) gaat € 1,4 miljard op aan salarissen, coördinerende diensten en elementaire infrastructuur. Daarnaast besteden de VN en de daaraan verbonden instellingen en programma's ongeveer € 7,35 miljard per jaar aan activiteiten die te maken hebben met ontwikkelingswerk.

C. 4 is niet het juiste antwoord.

Van de zes grote oliemaatschappijen ter wereld kwamen het Russische Gazprom en het in Californië gevestigde Chevron qua winstgevendheid in 2005 op de vijfde en zesde plaats. Zij boekten winsten van respectievelijk € 10,95 miljard en € 10,37 miljard. De gezamenlijke winst die deze beide maatschappijen in 2005 boekten komt neer op ongeveer € 21,32 miljard – voldoende om de kosten van de VN gedurende circa twee jaar te dekken. Samen met ExxonMobil zouden deze maatschappijen de Verenigde Naties gedurende meer dan vier jaar kunnen financieren.

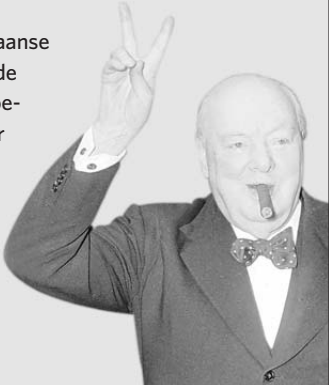
D. 8 is het juiste antwoord.

De zes grootste oliemaatschappijen ter wereld boekten in 2005 in totaal ruim € 94 miljard winst, wat neerkomt op een gemiddelde van ruim € 15,67 miljard per maatschappij. Met de gezamenlijke winsten die in dat ene jaar werd behaald zouden de kosten van de VN gedurende achtenhalf jaar gedekt kunnen worden – wat wellicht een aanwijzing is van zowel de rentabiliteit van de VN-operaties als van het ongelooflijke winstniveau dat in 2005 door de oliemaatschappijen werd bereikt.

Bekende vrijmetselaars

Van links naar rechts: premier Drees, de Amerikaanse president Roosevelt, koning Willem III, jazzlegende Louis Armstrong, de Duitse schrijver-minister Goethe, componist Mozart, filosoof Voltaire, schrijver Multatuli en de Britse oorlogspremier Churchill.

Actieve Nederlandse vrijmetselaars

Ronald Sörensen, fractievoorzitter

Leefbaar Rotterdam: „Dankzij de vrijmetselarij durf ik toe te geven dat ik geloof in de Opperbouwmeester. Nu zeg ik gewoon: Ik ben een gelovig mens. Ook ben ik me dankzij lezingen van andere vrijmetselaars voor veel meer gaan interesseren, zoals spiritisme, esoterie, kernfysica en de quantumtheorie.”

Mat Herben, Tweede Kamerlid LPF:

„Ik ben er bij de vrijmetselarij van doordrongen geraakt dat je zelf inhoud moet geven aan je leven. En dat je de medemens tot dienst moet zijn. Ik heb een sterk plichtsbeseft gekregen. De afgelopen vier jaar had ik leuker tijdverdrijf kunnen hebben dan bij de LPF. Maar een vrijmetselaar is geen wegloper.”

